

Innst. 97 L

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Prop. 144 L (2014–2015)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om endringer i statsborgerloven (krav om norskkunnskaper og bestått prøve i samfunnskunnskap)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Proposisjonens hovedinnhold

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet foreslår i proposisjonen endringer i lov 10. juni 2005 nr. 51 om norsk statsborgerskap (statsborgerloven). Endringene gjelder innføring av krav om at søkere mellom 18 og 67 år skal beherske et minimum av norsk muntlig og ha bestått prøve i samfunnskunnskap på norsk for å ha rett til norsk statsborgerskap. Departementet foreslår samtidig hva som skal gi unntak fra de nye kravene i statsborgerloven. Unntaksbestemmelsene blir fastsatt i forskrift på et senere tidspunkt. Departementet foreslår også at personkretsen som må dokumentere gjennomført norskopplæring for å få norsk statsborgerskap, utvides til å gjelde søkere mellom 18 og 67 år. Personkretsen omfatter i dag søkere mellom 18 og 55 år. Det fremmes også forslag om at Kongen gis kompetanse til å gi utfyllende bestemmelser i forskrift, herunder unntaksbestemmelser.

Forslagene til lovendringer vil utfylles av endringer i forskrift 30. juni 2006 nr. 756 om erverv og tap av norsk statsborgerskap (statsborgerforskriften).

1.2 Bakgrunn for lovforslaget

Forslagene i proposisjonen er en oppfølging av «politisk plattform for en regjering utgått av Høyre

og Fremskrittspartiet». Her fremgår det at «alle som søker norsk statsborgerskap skal beherske et minimum av norsk muntlig og gjennomgå en test i samfunnskunnskap. Prøven skal bestås, men med rimelige unntaksbestemmelser».

Det vises i proposisjonen til at formålet med forslaget er å sikre at de som blir norske statsborgere behersker et minimum av norsk muntlig og har grunnleggende kunnskaper om det norske samfunnet, som kunnskap om viktige historiske, sosiale, økonomiske, kulturelle og politiske forhold i Norge, og har fått kunnskap om egne rettigheter, muligheter og plikter i det norske samfunnet.

Det vises i proposisjonen til at en stor andel av de som søker norsk statsborgerskap og som omfattes av det nye kravet, er i gruppen som har krav på gratis opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven. De har gode forutsetninger for å oppfylle de nye vilkårene i statsborgerloven. Nordiske borgere og personer som har opphold etter EØS/EFTA-regelverket har verken rett eller plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven, eller plikt til å gå opp til avsluttende prøver. Det er likevel et vilkår om dokumentasjon av gjennomført norskopplæring eller dokumentasjon av tilstrekkelige kunnskaper i norsk eller samisk, dersom de søker om statsborgerskap. Departementet mener derfor at det også for disse personene bør stilles krav om bestått prøve i samfunnskunnskap og et minimum av muntlige ferdigheter for å få norsk statsborgerskap. Med utvikling av læringsressursen www.samfunnskunnskap.no på en rekke språk til bruk i opplæringen i samfunnskunnskap i forbindelse med innføring av avsluttende prøver, vil det være mulig å tilegne seg kunnskapen på egenhånd.

Forslagene i proposisjonen har vært på høring. Oversikt over høringsinstansenes syn fremkommer under de enkelte kapitlene i proposisjonen.

1.3 Gjeldende rett og rettslige rammer for departementets forslag

Det gis i proposisjonen kapittel 3 en gjennomgang av språkkrav for norsk statsborgerskap etter gjeldende rett, introduksjonslovens regler om obligatoriske prøver, rettslige rammer for departementets forslag, samt om utenlandsk rett og erfaringer fra andre land (Danmark, Canada, Australia, Tyskland og Sverige).

1.4 Krav om å beherske et minimum av norsk muntlig

Departementet opprettholder i proposisjonen forslaget om å kreve at man må ha gjennomført avsluttende prøve i norsk muntlig med resultat A2, som beskrevet i læreplanen, eller bedre for å få norsk statsborgerskap. Departementet registrerer at det er bred enighet om viktigheten av at innvandrere tilegner seg ferdigheter i norsk muntlig, og at mange høringsinstanser støtter departementets forslag, men noen høringsinstanser mener dagens opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven godt nok sikrer at innvandrere lærer seg norsk. Departementets syn er at forslagene i proposisjonen understreker viktigheten av å lære seg norsk. Det vises i proposisjonen til at de foreslåtte lovendringene sikrer at den enkelte behersker norsk muntlig på et grunnleggende nivå før de blir norske statsborgere. De nye vilkårene tydeliggjør forventningen om at innvandrere har et ansvar for å tilegne seg nødvendige språkkunnskaper.

Departementet understreker at opplæringen som skal gis etter introduksjonsloven ikke endres med innføring av de nye vilkårene for statsborgerskap som foreslås i denne proposisjonen. Deltakerne skal kunne nå et ferdighetsnivå i norsk som setter dem i stand til å bruke eller bygge videre på sin medbrakte kompetanse. Når det gjelder enkelte høringsinstansers bekymring for at de nye vilkårene vil føre til en svekkelse av kommunenes arbeid med introduksjonsloven, viser departementet til omtale i punkt 10.3 i proposisjonen.

Kravet om at den enkelte som søker statsborgerskap må beherske et minimum av norsk muntlig, vil fremgå av statsborgerloven §§ 7 og 8. At kravet er oppfylt ved bestått muntlig avsluttende prøve i norsk på nivå A2 eller høyere i henhold til læreplanen, vil etter departementets forslag fremgå av kapittel 4 i statsborgerforskriften.

Flere høringsinstanser er bekymret for at de nye kravene heller vil bidra til ekskludering fremfor integrering, og flere er også bekymret for kvaliteten på opplæringen som gis etter introduksjonsloven. Disse problemstillingene tas opp og drøftes i kapittel 9 og kapittel 10 i proposisjonen.

1.5 Krav om bestått prøve i samfunnskunnskap

I høringsnotatet foreslo departementet at det innføres et vilkår om at personer som søker statsborgerskap må ha bestått den obligatoriske avsluttende prøven i samfunnskunnskap etter introduksjonsloven. Departementet foreslo videre at det skal fastsettes i statsborgerloven at prøven skal bestås på norsk.

Departementet har registrert at en del høringsinstanser er negative til forslaget om at prøven i samfunnskunnskap skal bestås på norsk, men opprettholder likevel forslaget som ble sendt på høring. Departementet anser det som viktig at man både har ferdigheter i norsk og grunnleggende kunnskaper om det norske samfunnet når man blir norsk statsborger, og at det derfor er viktig at en test i samfunnskunnskap bestås på norsk. Departementet har merket seg høringsinstansenes innvendinger, men vil likevel ved revidering av prøven sørge for at språket forenkles så mye som mulig for en slik test. Departementet understreker i proposisjonen at prøvene i norsk og samfunnskunnskap skal avslutte opplæringen som etter introduksjonsloven skal gjennomføres innen fem år etter innvilget oppholdstillatelse eller ankomst til Norge. Etter dagens regler om avsluttende prøver kan prøven i samfunnskunnskap tas på deltakerens språk, og så snart deltakeren er ferdig med opplæringen. For de som ikke består prøven i norsk på dette tidspunktet, vil det normalt gå flere år til man søker om norsk statsborgerskap. Den enkelte vil da ha hatt anledning til å komme opp på et høyere språklig nivå, for eksempel gjennom arbeid eller utdanning. Departementet mener imidlertid at det er rimelig å kreve at man kan bestå en test i samfunnskunnskap på norsk. Dette harmonerer etter departementets oppfatning med en forventning om at norske borgere skal være fullverdige deltakere i samfunnet.

Når det gjelder hvordan de nye vilkårene vurderes opp mot regelverket for vern mot diskriminering, vises det til kapittel 9.

Flere høringsinstanser er også kritiske til spørsmålene i testen. I prøven får man spørsmål knyttet til viktige trekk ved det norske samfunnet, herunder rettigheter, plikter og sentrale verdier, og departementet mener derfor at det er fornuftig å ta utgangspunkt i deler av denne prøven ved innføring av vilkår om bestått test i samfunnskunnskap for å få norsk statsborgerskap. Departementet er likevel enig i at enkelte av spørsmålene bør endres slik at de blir av mer allmenn og hverdagslig karakter. Departementet vil derfor sørge for å revidere prøven slik at den er mer egnet som en test som må bestås for å få statsborgerskap.

Departementet har også merket seg innspill om at kravet om å ta samfunnskunnskapsprøven på norsk ved søknad om statsborgerskap vil undergrave intensjonen i introduksjonsloven om at opplæringen i

samfunnskunnskap skal skje tidlig etter ankomst til Norge. Departementet understreker at opplæringen som skal gis etter introduksjonsloven ikke endres med innføring av de nye vilkårene for statsborgerskap som foreslås i denne proposisjonen. Avsluttende prøver både i norsk og samfunnskunnskap skal avlegges kort tid etter at opplæringen er gjennomført, og prøven i samfunnskunnskap skal fortsatt først avlegges på et språk den enkelte forstår, selv om det nå foreslås at den også skal tas på norsk senere dersom man søker statsborgerskap.

Krav om bestått prøve i samfunnskunnskap på norsk vil fremgå av statsborgerloven §§ 7 første ledd bokstav f og 8 andre ledd.

1.6 Personkrets

Departementet mener det skal være sammenheng mellom kravet til gjennomført opplæring som statsborgerloven setter og kravene til oppnådd kompetanse i norsk og samfunnskunnskap. Dette er årsaken til at departementet foreslår å utvide kravet om gjennomført opplæring etter statsborgerloven § 8 til også å omfatte personer mellom 55 og 67 år. Personene i denne aldersgruppen vil da ikke bare ha en plikt til å beherske muntlig norsk på et elementært nivå og bestå en test i samfunnskunnskap. Det vil også være et krav etter statsborgerloven at vedkommende har gjennomført opplæringen som skal gi grunnlag for å oppfylle de nye kravene.

Departementet mener også det er riktig at de nye kravene i utgangspunktet skal gjelde for nordiske borgere, og viser til at det gjelder et krav om gjennomført norskopplæring etter statsborgerloven for disse også i dag. Departementet vil imidlertid etter innspill i høringen uttrykkelig unnta nordiske borgere som forstår norsk eller samisk fra de nye vilkårene, ettersom dette er personer som ikke vil være omfattet av krav om gjennomført opplæring etter statsborgerloven § 8 første ledd. Dette fremgår av Ot.prp. nr. 41 (2004–2005) s. 224: Nordiske borgere som viser at de forstår det norske eller samiske språket behøver imidlertid ikke delta i norskopplæring for å få norsk statsborgerskap etter søknad. Departementet vurderer det dermed slik at de bør være unntatt fra de nye vilkårene som fremgår av denne proposisjonen. Dette vil fastsettes i kapittel 4 i statsborgerforskriften. Når det gjelder nordiske borgere som ikke forstår norsk eller samisk og ønsker å erverve norsk statsborgerskap ved søknad, mener departementet det er riktig at de pålegges krav om gjennomført opplæring og krav om å beherske norsk muntlig på A2-nivå og å bestå test i samfunnskunnskap på norsk. Departementet viser for øvrig til at nordiske borgere alternativt til søknad kan erverve statsborgerskap ved melding uten krav om gjennomført norskopplæring, og de nye vil-

kårene i denne proposisjonen vil ikke gjelde i slike tilfeller.

Hvem som vil omfattes av de nye vilkårene for statsborgerskap, vil fremgå av statsborgerloven §§ 7 første ledd bokstav f og 8 andre og tredje ledd.

1.7 Unntaksbestemmelser

Det fremgår av proposisjonen at det følger av regjeringsplattformen at det skal være «rimelige unntaksbestemmelser» ved innføring av de nye kravene i statsborgerloven. Departementets forslag er bygget opp slik at de som etter statsborgerloven må gjennomføre norskopplæring for å få norsk statsborgerskap, må også dokumentere muntlige ferdigheter i norsk og bestå en test i samfunnskunnskap på norsk. Dette innebærer at dersom man unntas fra krav om gjennomført norskopplæring etter statsborgerloven § 8 på grunn av særskilte helsemessige eller andre tungtveiende årsaker, jf. statsborgerforskriften § 4-3, vil man være unntatt fra krav om å beherske et minimum av norsk muntlig og ha bestått prøve i samfunnskunnskap på norsk. Man vil også være unntatt fra kravet om å vise muntlig ferdighetsnivå på A2-nivå dersom man tidligere har vist tilstrekkelige kunnskaper i norsk eller samisk, jf. statsborgerforskriften § 4-2. Departementet foreslår imidlertid i proposisjonen at tilstrekkelige kunnskaper i norsk eller samisk ikke skal gi unntak fra vilkåret om å bestå prøve i samfunnskunnskap på norsk. Dette er en presisering av forslaget som var på høring.

På bakgrunn av innspill om at det kan være gode grunner for at man ikke kan oppfylle de nye kravene selv om man har gjennomført opplæring, ser departementet i proposisjonen behovet for å utvide unntaksbestemmelsene sammenliknet med høringsforslaget. Personer som har deltatt i eller gjennomført opplæring i norsk og samfunnskunnskap, kan etter søknad fritas fra plikten til å avlegge avsluttende prøver i norsk og/eller samfunnskunnskap dersom særlige helsemessige eller andre tungtveiende årsaker tilsier det, jf. introduksjonsloven § 19 annet ledd, jf. forskrift om opplæring i norsk og samfunnskunnskap for nyankomne innvandrere § 20 annet ledd. Muligheten for fritak gjelder personer som ikke var i denne situasjonen da de startet opplæring, og derfor ikke hadde grunnlag for å søke fritak fra plikten til å delta i opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Unntak vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle, og det skal i alminnelighet svært mye til før vilkåret kan anses oppfylt. Departementet mener at tilsvarende unntak bør nedfelles i statsborgerforskriften kapittel 4. Dette innebærer at selv om en søker har gjennomført opplæringen som kreves etter statsborgerloven § 8, vil man kunne få unntak fra kravene om å vise kunnskaper i norsk og bestå en test i samfunnskunnskap på norsk.

Når det gjelder statsløse søkere som er født i Norge, fastsetter FN-konvensjonen om begrensning av statsløshet av 30. august 1961 at statspartene ikke kan stille andre vilkår enn de som fremgår av konvensjonen. Verken krav om gjennomført språk- eller samfunnskunnskapsundervisning eller krav om å bestå prøver eller dokumentere kunnskaper i språk eller samfunnskunnskap kan kreves. Departementet arbeider med innføring av en unntaksbestemmelse for denne gruppen søkere i statsborgerforskriften. Dette gjøres i en egen prosess.

Også nordiske borgere som behersker norsk eller samisk vil være unntatt fra de nye vilkårene, se punkt 6.3 i proposisjonen.

Departementet foreslår i proposisjonen at Kongen gis kompetanse til å gi nærmere bestemmelser om kravet til et minimum av muntlige ferdigheter i norsk muntlig og bestått prøve i samfunnskunnskap, og om unntak fra kravene, i forskrift.

1.8 Særskilt om forslaget om å benytte dagens obligatoriske avsluttende prøver i norsk og samfunnskunnskap ved innføring av nye krav i statsborgerloven

Departementet vurderte i høringsforslaget at innholdet i dagens obligatoriske avsluttende prøver er dekkende for å ivareta formålet om å sikre at de som blir norske statsborgere behersker et minimum av norsk muntlig og har grunnleggende kunnskaper om det norske samfunnet.

Departementet vil sørge for en revisjon av prøven i samfunnskunnskap. Prøven vil etter revisjonen inneholde spørsmål av mer hverdagslig og allmenn karakter, og språket vil forenkles så langt det lar seg gjøre for en slik test. For øvrig fastholder departementet de vurderingene om bruken av dagens obligatoriske avsluttende prøver i opplæring i norsk og samfunnskunnskap som fremgår av høringsnotatet. Det er opplæringen etter introduksjonsloven som skal sette de aller fleste i stand til å oppnå kunnskaper og ferdigheter som må til for å få norsk statsborgerskap, og det er allerede utviklet prøver som ved avsluttet opplæring etter introduksjonsloven dokumenterer om deltakerne har slike ferdigheter og kunnskaper. Det er en lovpålagt plikt for den enkelte å gå opp til avsluttende prøver, og det er etablert detaljerte regler for gjennomføring av avsluttende prøver i norsk og samfunnskunnskap. Deltakernes muntlige ferdigheter testes opp mot ferdighetsbeskrivelser i Det europeiske rammeverket for språk, og dagens samfunnskunnskapsprøve tester at deltakerne har kjennskap til grunnleggende historiske, sosiale, økonomiske og politiske forhold i Norge. Departementet mener derfor det er hensiktsmessig å ta utgangspunkt i prøvene som allerede foreligger, og

videreutvikle disse, fremfor å utvikle nye prøver fra bunnen av.

Departementet har merket seg at enkelte høringsinstanser mener at en test i samfunnskunnskap på norsk vil medføre et validitetsproblem, dvs. at prøven ikke tester det den gir seg ut for å teste. Til dette vil departementet bemerke at intensjonen med prøve i samfunnskunnskap på norsk ikke er å teste deltakernes leseferdigheter. Som signalisert i høringen og i punkt 5.3 i proposisjonen, er det aktuelt å revidere prøven slik at den ikke stiller så strenge krav til språkkunnskaper. Departementet mener imidlertid at det er et riktig signal at man må bestå en prøve i samfunnskunnskap på norsk for å få norsk statsborgerskap. For øvrig fastsetter § 23 i forskrift om norsk-opplæring mv. at kandidater som vurderes ikke å kunne dokumentere sine kunnskaper på en fullgod måte gjennom en skriftlig prøve, for eksempel fordi de mangler grunnleggende leseferdigheter, skal få mulighet til å avlegge prøven muntlig.

1.9 Problemstillinger knyttet til regelverk om vern mot diskriminering

Spørsmålet som har kommet opp i høringen er om det er noen grupper som blir indirekte diskriminert fordi de i motsetning til de aller fleste andre ikke har mulighet til å oppnå ferdighetene som kreves.

Kravene som foreslås innført vil kreve ulik innatts fra ulike søkere. Departementet er kjent med at enkelte grupper innvandrere har større utfordringer med å lære seg norsk enn andre.

Det vises til proposisjonen for departementets vurdering. Samlet sett legger departementet til grunn at selv om vilkårene for statsborgerskap skjerpes, så sikrer reglene om individuelt tilpasset opplæring etter introduksjonsloven, adgangen til å ta testene på nytt og reglene om unntak fra de nye vilkårene at majoriteten av de som ønsker det vil kunne oppnå norsk statsborgerskap når de har oppfylt botidskravet i statsborgerloven. Likevel ser departementet det som sannsynlig at ikke alle vil oppnå de ferdighetene som kreves i henhold til dette forslaget og at de nye kravene vil slå ut forskjellig ovenfor ulike grupper søkere. Det avgjørende for at det skal være adgang til ulik behandling av de som oppnår ferdighetene som kreves og de som ikke gjør det, er da om de nye kravene har et saklig formål, er nødvendige og forholdsmessige. I proposisjonen følger en gjennomgang av departementets vurderinger av de enkeltelementer som må foreligge for at det skal foreligge lovlig forskjellsbehandling. Formålet med de nye vilkårene, spørsmålet om tiltaket er nødvendig for å oppnå formålet og spørsmål om de nye tiltakene er forholdsmessige, gjennomgås.

1.10 Særskilt om kvaliteten på opplæringen som gis etter introduksjonsloven

Departementet fastholder i proposisjonen forslagene om innføring av krav om ferdigheter i norsk muntlig og bestått prøve i samfunnskunnskap som vilkår for statsborgerskap, til tross for innvendingene som flere høringsinstanser har. Spørsmålet om rettsikkerhet som tas opp av flere høringsinstanser, er først og fremst knyttet til faren for at ikke alle sikres et like godt tilbud om opplæring som vil være grunnlaget for å oppfylle de nye kravene i statsborgerloven.

Departementet gir en vurdering av de ulike ordningene i proposisjonen.

Departementets samlede vurdering tilsier at rettsikkerheten til søkeren er godt nok ivarettatt ved innføring av de nye kravene i statsborgerloven. Departementet viser til at dette er lovpålagte oppgaver for kommunene som finansieres med statlige tilskudd. Kommunene har også plikt til internkontroll, og fylkesmannen skal føre tilsyn med kommunenes oppfyllelse av sine plikter etter loven. Den enkelte kan også klage på alle sider ved et vedtak etter introduksjonsloven.

Det vises i proposisjonen til at som både IMDi og Vox peker på, er opplæring i norsk og samfunnskunnskap i dag en godt etablert ordning. Cirka 95 prosent har gjennomført sin plikt til opplæring etter fem år, og i 2013 bestod 86 prosent av kandidatene den muntlige norskprøven på A2-nivå.

1.11 Krav om gjennomført norskopplæring for personer mellom 55 og 67 år

Departementet fastholder forslaget om at også personer mellom 55 og 67 år må ha gjennomført opplæringen de har rett til etter introduksjonsloven for å få norsk statsborgerskap. Departementet mener 18 til 67 år er en rimelig avgrensning ettersom innvandrere i denne aldersgruppen har krav på opplæring etter introduksjonsloven.

Departementet har merket seg IMDis innspill om at det bør vurderes om introduksjonsloven bør endres slik at også personer mellom 55 og 67 år får en plikt til å gjennomføre opplæring etter introduksjonsloven. Dette er et forslag som eventuelt må sendes på høring.

Utvidelsen av gruppen som må ha gjennomført norskopplæring for å få norsk statsborgerskap, vil fremgå av statsborgerloven § 8 andre ledd.

1.12 Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet har i proposisjonen merket seg at flere høringsinstanser kommer med innspill til utvikling av dagens avsluttende prøver samt gjennomføringen av disse som vil kreve betydelige investerin-

ger. Departementet uttalte også i høringsbrevet at økt sikkerhet rundt prøveavviklingen og revisjon og utvikling av prøvene anslagsvis ville koste 5 mill. kroner. Departementet vurderer det imidlertid slik at det ikke er nødvendig å gjøre større investeringer for at de nye vilkårene skal tre i kraft 1. juli 2016. Departementet mener det må skilles mellom spørsmålet om det må gjøres endringer i systemet man har i dag før de nye vilkårene tre i kraft 1. juli 2016 og hva som er ønskelig å gjøre på sikt. Det vises i proposisjonen til at departementet vil sørge for at det gjøres endringer i spørsmålene i samfunnskunnskapstesten før vilkårene tre i kraft, men å øke sikkerheten rundt prøveavviklingen vil eventuelt være ressurskrevende utviklingsarbeid, og vil ikke være mulig å gjennomføre innen 1. juli 2016. Departementet vurderer det slik at det er forsvarlig å benytte systemet for prøveavvikling som foreligger i dag ved innføring av nye vilkår for statsborgerskap. Departementet viser til at det er etablert detaljerte regler for gjennomføring av avsluttende prøver i norsk og samfunnskunnskap, som trådte i kraft 1. september 2013. Det er heller ikke nødvendig å gjøre investeringer for å overføre opplysninger om beståtte prøver automatisk til statsborgermyndighetene. Departementet viser til at det skal utstedes et prøvebevis til deltakerne ved avlagte prøver, jf. forskrift om opplæring i norsk og samfunnskunnskap for nyankomne innvandrere § 26 fjerde ledd. Etter at de nye vilkårene er innført vil den enkelte som søker om statsborgerskap måtte legge dette prøvebeviset ved statsborgersøknaden. Som det fremgikk av høringsbrevet vil det også bli gjort endringer i statsborgerforskriften som gjør at statsborgermyndighetene ved behov kan innhente informasjon om gjennomførte prøver hos kommunene.

Departementet mener at det heller ikke er nødvendig med utviklingskostnader for at den enkelte som ønsker statsborgerskap skal kunne melde seg opp som privatist. Denne adgangen finnes i dag, jf. forskrift om norskopplæring mv. for innvandrere § 18 fjerde ledd. Departementet utelukker ikke at det kan være ønskelig på sikt å etablere en ordning for at prøvene skal kunne tas av flere privatister som ikke har rett til opplæring etter introduksjonsloven, men mener ikke det er nødvendig før innføringen av de nye vilkårene 1. juli 2016.

Departementet mener også at dagens adgang til å klage på den muntlige prøven vil være tilstrekkelig etter at de nye vilkårene er innført. Den enkelte kan klage på formelle feil ved gjennomføring av prøvene, men ikke på innholdet i sensuren, jf. forskrift om norskopplæring mv. for innvandrere § 27 første ledd, tredje punktum. Departementet har merket seg innspillene om at det bør vurderes om man også bør kunne klage på vurderingen ved den muntlige prøven når krav om bestått på A2-nivå blir innført som vilkår

for statsborgerskap. Departementets vurdering er at hensynet til den enkeltes rettssikkerhet er ivaretatt ved adgangen til å klage på formelle feil ved gjennomføring, og adgangen til å ta prøven på nytt. Det er ingen begrensning i hvor mange ganger den enkelte kan gå opp til de avsluttende prøver.

Departementet påpeker for øvrig at kommunene allerede i dag får tilskudd for personer som er mellom 55 og 67 år og som etter introduksjonsloven har rett til opplæring. Det er sannsynlig at flere enn før i denne aldersgruppen vil gjennomføre opplæring, men kommunene får allerede tilskudd for å tilby opplæring i norsk og samfunnskunnskap for denne gruppen. De som ikke omfattes av introduksjonsloven må selv betale for opplæringen, og kommunen vil dermed ikke ha noen økte utgifter knyttet til disse personene.

Departementet har merket seg innspillene om at langt flere privatister enn før vil gå opp til prøver, og at det vil gi økte kostnader for kommunene. Som det fremgår av høringsbrevet, skal de økte utgiftene som dette forslaget medfører, finansieres ved brukerbetaling.

Departementets vurdering er at det er forsvarlig å innføre de nye vilkårene i statsborgerloven 1. juli 2016 uten at det gjøres vesentlige endringer verken i de prøvene som foreligger i dag eller systemet for prøveavvikling. Departementet vil imidlertid følge utviklingen tett etter at de nye vilkårene har trådt i kraft, og se an behovet for utviklingsarbeid knyttet til ytterligere sikkerhet ved gjennomføring av prøvene. Departementet uttalte i høringsbrevet at økt sikkerhet rundt prøveavviklingen og revisjon og utvikling av prøvene anslagsvis ville koste 5 mill. kroner. Departementet vurderer det i proposisjonen slik at man ikke kan gi et presist anslag på hvor mye et slikt langsiktig utviklingsarbeid vil koste.

Departementet viser til kapittel 10 i proposisjonen når det gjelder merknadene om at skjerpede krav for å oppnå statsborgerskap vil kreve mer av opplæringen i norsk og samfunnskunnskap.

Konsekvenser for den enkelte som søker om statsborgerskap

Det vises i proposisjonen til at vilkårene som er foreslått vil gjøre det mer krevende å oppnå norsk statsborgerskap enn før. Departementet kan ikke tallfeste hvor mange som kommer til å klare å oppfylle de nye kravene. Dette skyldes at det normalt vil gå noen år mellom prøvene som avslutter opplæringen for nyankomne innvandrere til det er aktuelt å søke statsborgerskap. Den enkelte vil ha mulighet til å tillegne seg mer kunnskap i denne tiden. Departementet antar også at ønsket om å bli norske borgere vil kunne virke motiverende med hensyn til å lære mer. Dertil kommer at man vil ha mulighet til å gå opp til prøve-

ne flere ganger dersom man ikke består. Departementet viser også til unntaksmulighetene som er beskrevet i kapittel 7 i proposisjonen.

De nye vilkårene vil også gjøre det noe mer kostbart å bli norsk borger enn før. Alle som søker statsborgerskap i den første tiden etter 1. juli 2016 vil måtte gå opp til samfunnskunnskapsprøven som privatister ettersom denne ikke fantes da de kom til landet og gjennomgikk ordningene i introduksjonsloven. De må selv betale etter selvkostprinsippet. Prisen vil variere mellom ulike kommuner, men tall departementet har innhentet viser at prøven i dag koster ca. 700 kroner i gjennomsnitt. De som ikke tidligere kan vise til å ha bestått språkprøve med muntlig nivå A2 eller bedre, vil måtte gå opp til prøve i norsk muntlig som privatist. Departementet legger til grunn at denne prøven i dag koster ca. 800 kroner i gjennomsnitt. Det er vanskelig å si nøyaktig hvordan et økt antall kandidater vil påvirke prisen for å gå opp til prøver som privatist, men departementet vurderer det som lite sannsynlig at det vil bli store endringer.

Departementet understreker i proposisjonen at prøveavgift kommer i tillegg til saksbehandlingsgebyr, jf. statsborgerloven § 32. Gebyrets størrelse er for tiden 4 200 kroner, jf. statsborgerforskriften § 15-2.

1.13 Ikrafttredelse

Av høringsforslaget framgikk det at de nye bestemmelsene om kunnskaper i norsk og samfunnskunnskap innføres i statsborgerloven fra 1. juli 2015 med henvisning til avtale og gjennomføringspunkter om utlendingsfeltet, fremforhandlet av Venstre, Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet og Høyre. Det framgikk videre av høringsforslaget at de nye vilkårene først vil få virkning for søknader som sendes inn etter 1. juli 2016, slik at både kommuner, utlendingsmyndighetene og den enkelte søker får tid til å tilpasse seg de nye kravene.

Det er kommunene som må gjennomføre et økt antall avsluttende prøver i norsk og samfunnskunnskap som følge av innføring av de nye vilkårene som fremgår av denne proposisjonen. Departementet har derfor merket seg at det har kommet få merknader fra kommunene på forslaget til ikrafttredelse og holder fast ved forslaget til ikrafttredelse som framgikk av høringsbrevet. Departementet er ikke enig i forslaget om at de nye vilkårene kun skal gjelde de som får lovlig opphold etter at loven er vedtatt. Departementet påpeker i proposisjonen at hovedregelen om botid for å ha krav på statsborgerskap er at søkeren har til sammen syv års opphold i riket i løpet av de siste ti årene, med oppholdstillatelser av minst ett års varighet, jf. statsborgerloven § 7 første ledd bokstav e. Selv om noen grupper kan få statsborgerskap etter kortere tid enn hovedregelen tilsier, vil en løsning

som Deltagruppen voksenopplæringssenter, IKVO, Ledernetverket i Østfold voksenopplæring og Kvinesdal voksenopplæring foreslår, føre til at de foreslåtte endringene i denne proposisjonen først vil få full effekt flere år frem i tid. Departementet vil påpeke at den enkelte ikke har krav på at vilkårene for statsborgerskap er uendret fra vedkommende fikk lovlig opphold og frem til søknad om statsborgerskap. Statsborgerloven § 7 fastsetter at den enkelte har rett til statsborgerskap. Det fremgår imidlertid av samme bestemmelse at denne rettigheten forutsetter en søknad. I tillegg til søknaden må statsborgermyndighetene vurdere om vilkårene for statsborgerskap er oppfylt. Det er altså ikke tale om å gripe inn i en etablert rettstilstand og innføre de nye vilkårene for statsborgerskap etter 1. juli 2016. Forutsatt at forslagene til lovendringer vedtas i 2015 vil den enkelte etter departementets syn også få rimelig tid til å innrette seg etter de nye vilkårene. Departementet slutter seg til IMDi's merknad om at det er viktig at den enkelte får god og tilstrekkelig informasjon om viktigheten av å gjennomføre opplæring etter introduksjonsloven, herunder å gå opp til de obligatoriske avsluttende prøvene. Dersom de som har krav på gratis opplæring etter introduksjonsloven ikke benytter seg av dette opplæringstilbudet, vil de måtte tilegne seg muntlige ferdigheter i norsk og kunnskaper om det norske samfunnet på egen hånd.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jan Bøhler, Stine Renate Håheim, Stein Erik Lauvås, Helga Pedersen og Eirin Sund, fra Høyre, Frank J. Jenssen, Mudassar Kapur, Bjørn Lødemel og Ingjerd Schou, fra Fremskrittspartiet, Mazyar Keshvari og lederen Helge André Njåstad, fra Kristelig Folkeparti, Geir S. Toskedal, fra Senterpartiet, Heidi Greni, fra Venstre, André N. Skjelstad, og fra Sosialistisk Venstreparti, Karin Andersen, viser til Prop. 144 L (2014–2015) om endringer i statsborgerloven (krav om norskkunnskaper og bestått prøve i samfunnskunnskap) og til kopi av brev om retting av feil fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet v/statsråd Horne til Stortingets president, datert 24. november 2015. Komiteen viser til forslagene regjeringen ber om tilslutning til:

- For å få rett til norsk statsborgerskap skal søkere beherske et minimum av norsk muntlig og ha bestått prøve i samfunnskunnskap på norsk.

- Departementet foreslår samtidig hva som skal gi unntak fra kravene i statsborgerloven og at disse fastsettes i forskrift på et senere tidspunkt.
- At personkretsen som må dokumentere gjennomført norskopplæring for å få norsk statsborgerskap, utvides til å gjelde søkere mellom 18 og 67 år.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, slutter seg til det å sikre at de som blir norske statsborgere behersker et minimum av norsk muntlig, har grunnleggende kunnskaper om det norske samfunnet, som kunnskap om viktige historiske, sosiale, økonomiske, kulturelle og politiske forhold i Norge, og har fått kunnskap om egne rettigheter, muligheter og plikter i det norske samfunnet.

Flertallet viser til at enkelte høringsinstanser har påpekt fare for at noen grupper blir indirekte diskriminert fordi de i motsetning til de aller fleste andre ikke har mulighet til å oppnå ferdighetene som trengs. Flertallet viser også til at flere høringsinstanser er opptatt av rettssikkerhet ved at alle sikres et like godt tilbud om opplæring for å kunne oppfølge de nye kravene.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, slutter seg til disse bekymringene og ber om at erfaringene med endringene følges nøye.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, mener det er viktig at norske statsborgere kan norsk og er godt kjent med den norske kulturen og samfunnet for øvrig. Språket er viktig for å utøve et sosialt liv og gir også den enkelte tilhørighet til Norge.

Videre støtter et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Fremskrittspartiet, regjeringens forslag om at testen i samfunnskunnskap også skal tas på norsk. Dette flertallet mener personer som søker statsborgerskap i Norge etter minst 7 års oppholdstid i landet, bør beherske norsk både muntlig og skriftlig. Dette flertallet viser til at norsktesten og test i samfunnskunnskap kan tas flere ganger.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, erkjenner at det for enkelte vil være

krevenne å avlegge prøven i samfunnskunnskap skriftlig, for eksempel fordi man mangler grunnleggende leseferdigheter. Det må derfor være anledning til å avlegge prøven muntlig, slik også departementet legger opp til i sin omtale av § 23 i forskrift om norskopplæring mv.

Flertallet viser til at departementet i proposisjonen sier at

«intensjonen med prøve i samfunnskunnskap på norsk ikke er å teste deltakernes leseferdigheter. Som signalisert i høringen og i punkt 5.3 i proposisjonen, er det aktuelt å revidere prøven slik at den ikke stiller så strenge krav til språkkunnskaper».

Flertallet forutsetter at regjeringen følger opp dette, og sikrer en utforming av prøven i samfunnskunnskap som ivaretar dette.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, mener videre at det må foreligge særlige vilkår for å kunne avlegge samfunnskunnskapstesten på annet språk enn norsk frem til en ny test i samfunnskunnskap er klar.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre støtter krav om at den som søker om statsborgerskap må dokumentere at en har grunnleggende ferdigheter i muntlig norsk, nærmere bestemt at det må dokumenteres ferdigheter tilsvarende gjennomført avsluttende prøve i muntlig norsk med resultatet A2 eller bedre, men mener det er åpning for dette allerede i dagens lovverk og støtter dermed ikke regjeringens forslag til endringer.

Disse medlemmer mener en utvidelse av personkretsen til 18–67 år vil kunne ramme allerede svakere stilte grupper som eldre analfabeter som ikke har hatt mulighet til å gå på skole i hjemlandet. Dette forslaget vil føre til at denne og andre sårbare grupper ikke vil ha mulighet til å få innvilget norsk statsborgerskap. Disse medlemmer støtter ikke utvidelse av personkretsen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre en utforming av prøven i samfunnskunnskap som korresponderer med A2-nivå i norsk.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at statsborgerskapsseremonien bør bli obligatorisk for alle som får innvilget statsborgerskap og har fylt 12 år. Å delta i denne seremonien og

avlegge et troskapsløfte er viktig for å vise og stadfeste sin tilknytning til Norge. Det å delta aktivt i en offentlig seremoni vil kunne føre til økt tilknytning, medansvar og følelse av sterkere tilhørighet til Norge og de verdiene som landet bygger på.

Dette medlem fremmer på dette grunnlag følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjøre offentlig statsborgerskapsseremoni obligatorisk for alle over fylte 12 år, som oppfyller vilkårene og får innvilget norsk statsborgerskap.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti, påpeker at det å lære seg norsk gir også bedre muligheter til å bruke den kompetansen folk har med seg, til å delta i samfunnet og følge opp barna sine på skole og fritidsaktiviteter. Det er viktig at norskopplæringen er omfattende og differensiert nok, og av god nok kvalitet, til at det gir en reell mulighet til å lære seg språket. Flertallet understreker viktigheten av at språkopplæringen er praksisnær og styrker muligheten folk har til å utøve det yrket de har med seg, for eksempel gjennom arbeidsplassstilnyttet opplæring.

Flertallet arbeider for at prøver som brukes i opplæring i norsk og samfunnskunnskap, skal være godt kjent for arbeidsgivere og andre utdanningsinstitusjoner slik at de kan fungere som dokumentasjon på norskkunnskaper.

Flertallet mener opplæringen i norsk og samfunnskunnskap må gjøres fleksibel. Noen vil trenge kortere opplæring, andre lengre.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti påpeker at det å lære seg norsk gir også bedre muligheter til å bruke den kompetansen folk har med seg, til å delta i samfunnet og følge opp barna sine på skole og fritidsaktiviteter. Det er viktig at norskopplæringen er omfattende og differensiert nok, og av god nok kvalitet, til at det gir en reell mulighet til å lære seg språket. Dette medlem understreker viktigheten av at språkopplæringen er praksisnær og styrker muligheten folk har til å utøve det yrket de har med seg, for eksempel gjennom arbeidsplassstilnyttet opplæring.

Dette medlem arbeider for at prøver som brukes i opplæring i norsk og samfunnskunnskap skal være godt kjent for arbeidsgivere og andre utdanningsinstitusjoner slik at de skal fungere som dokumentasjon på norskkunnskaper.

Dette medlem mener opplæringen i norsk og samfunnskunnskap må gjøres fleksibel. Noen vil trenge kortere opplæring, andre lengre.

Dette medlem går imot forslaget om at det stilles som krav å ha bestått prøve i samfunnskunnskap og norsk for å få norsk statsborgerskap. Dette medlem understreker at nøkkelen til god integrering er å lære seg norsk. Å beherske språket i det samfunnet en bor i, er en forutsetning for å klare seg godt. Språket er nøkkelen til kontakt med andre, til vennskap, til forståelse av kultur og for å kunne beherske en jobb.

Dette medlem viser til høringsuttalelsen til Vox, som er kompetansemiljø på språkopplæring:

«Vox stiller seg likevel ikke bak departementets forslag om å innføre krav om bestått norskprøve og samfunnskunnskapsprøve på norsk for å bli norsk statsborger. Vox mener at dagens ordning med krav om gjennomført pliktig opplæring og obligatoriske avsluttende prøver i norsk og i samfunnskunnskap er tilstrekkelig for å sikre at nye norske statsborgere har nødvendige språkferdigheter og kunnskaper om samfunnet.»

Vox skriver videre følgende til pkt. 2.2 Krav om å bestå test i samfunnskunnskap på norsk:

«Ved å kreve at prøven i samfunnskunnskap skal avlegges på norsk, vil man risikere at prøven enten ikke oppfyller målene i læreplanen, eller at man stiller et krav til norskferdigheter som ikke er i samsvar med det foreslåtte norskkravet i høringsnotatet.»

Dette medlem mener at dersom prøven skal avlegges på norsk, vil den enkeltes norskferdigheter kunne påvirke resultatet på prøven. Det vil si at noen kan ha tilstrekkelige kunnskaper om samfunnet, men likevel ikke bestå prøven på grunn av manglende norskferdigheter. En slik prøve vil med testfaglige begreper ikke være valid; den vil ikke måle det den gir seg ut for å måle (Bachman 1990, Borsboom 2013).

Dette medlem mener at testen vil kunne fremstå som urettferdig fordi det er svært forskjellige forutsetninger hos dem som må gjennomføre den, og at den derfor potensielt vil forsterke skillet mellom ressursvake og ressurssterke søkere. For eksempel vil eldre analfabeter og ungdom uten skolegang stå med helt andre forutsetninger for læring. Når søkere med ulike forutsetninger bedømmes på like vilkår, vil man måtte kunne regne med at dette slår uheldig ut for noen grupper søkere. Det er nærliggende å se for seg at utlendinger med lang botid, og som på alle andre måter deltar og er integrert i samfunnet, forblir avskåret fra de rettighetene statsborgerskap innebærer.

Det bidrar også til å øke dette skillet at en kandidat som ikke består samfunnskunnskapstesten må betale prøveavgift for ny prøve selv. Det fremgår ikke hvor stor prøveavgiften vil være.

Dette medlem mener regjeringen ikke har valgt å utvide eller styrke undervisning og individuell oppfølging. Dette medlem mener at andre tiltak enn det foreslåtte er bedre egnet til å oppnå formålet om integrering og til å sikre en likere behandling, enn det en språkprøve som inngangsbillett til statsborgerskap vil være. Slik forslaget står nå, gis det inntrykk av at formålet er å begrense antall statsborgerskap, fremfor å integrere dem som oppfyller vilkårene for statsborgerskap ellers. Dette medlem mener at statsborgerskap er et gode, og at det er bra at de som er bosatte her ønsker statsborgerskap, noe som øker lojaliteten til Norge. Tiltak for å gjøre statsborgerskap mer vanskelig å oppnå og mer utilgjengelig for vanskeligstilte, tjener ikke et godt formål.

3. Forslag fra mindretall

Forslag fra Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen gjøre offentlig statsborgerskapsseremoni obligatorisk for alle over fylte 12 år, som oppfyller vilkårene og får innvilget norsk statsborgerskap.

4. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slike

A

vedtak til lov

om endringer i statsborgerloven (krav om norsk-kunnskaper og bestått prøve i samfunnskunnskap)

I

I lov 10. juni 2005 nr. 51 om norsk statsborgerskap gjøres følgende endringer:

§ 7 første ledd bokstav f skal lyde:

- f) fyller kravene om norskopplæring og kunnskaper i norsk muntlig og samfunnskunnskap fastsatt i § 8,

§ 8 skal lyde:

§ 8. *Krav om gjennomført norskopplæring, kunnskaper i norsk muntlig og samfunnskunnskap*

For søkere mellom 18 og 67 år er det et krav at de har gjennomført 300 timer godkjent norskopplæring eller kan dokumentere tilstrekkelige kunnskaper i norsk eller samisk. For søkere mellom 18 og 67 år som er omfattet av rett eller plikt til opplæring i norsk

og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven, er det et krav at de har gjennomført den opplæringen de har rett eller plikt til. Søknadstidspunktet er avgjørende for om 18-årsgrensen etter første og annet punktum er oppfylt.

For søkere mellom 18 og 67 år er det i tillegg et krav at de behersker et minimum av norsk muntlig og har bestått prøve i samfunnskunnskap på norsk.

Kongen kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om kravet om gjennomført norskopplæring, herunder om unntak, og om kravet om tilstrekkelige kunnskaper i norsk eller samisk. *Kongen kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om kravene om å beherske et*

minimum av norsk muntlig og ha bestått prøve i samfunnskunnskap, herunder om unntak fra kravene.

II

Loven trer i kraft 1. juli 2016. De nye kravene gjelder for søknader om norsk statsborgerskap som er fremmet etter ikrafttreddelsen.

B

Stortinget ber regjeringen sikre en utforming av prøven i samfunnskunnskap som korresponderer med A2-nivå i norsk.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 2. desember 2015

Helge André Njåstad

leder

Eirin Sund

ordfører

Vedlegg**Brev fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet v/statsråden til Stortingets president, datert 24. november 2015****Retting av feil i Prop. L 144 (2014-2015) Endringer i statsborgerloven (krav om norskkunnskaper og bestått prøve i samfunnskunnskap)**

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) viser til Prop. 144 L (2014-2015) Endringer i statsborgerloven (krav om norskkunnskaper og bestått prøve i samfunnskunnskap), som nå er til behandling i Kommunal- og forvaltningskomiteen.

BLD gjør komiteen oppmerksom på at ved en inkurie viser omtalen av kravene til danskkunnskaper til et for lavt nivå i det felles europeiske rammeverket for språk. *Det står at nivået for bestått prøve i Dansk 2 er A2, men det riktige er B1-B2.* Samtidig vil departementet opplyse om at Danmark nylig har vedtatt endringer i kravet til danskkunnskaper, slik at det vil innføres høyere krav til danskkunnskaper enn da proposisjonen ble sendt til Stortinget. Det er vedtatt krav om å bestå prøve i Dansk 3, som ligger på nivå B2 i henhold til rammeverket.

Feil i proposisjonen

Proposisjonen omtaler språkkravet i Danmark i kapittel 3.4.1. I det siste avsnittet i kapittelet står det: "Fra 15. juni 2013 ble det videre et krav om at søkere hadde bestått en danskprøve på A2-nivå (basisnivå) etter det felles europeiske rammeverket for språk."

Endringene i 2013 medførte at søkerne måtte bestå prøve i Dansk 2 eller på andre angitte måter dokumentere tilstrekkelige danskkunnskaper (jf. Bilag 3 i Cirkulærbeskrivelse om naturalisation; <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=152087>).

En veiledning fra Undervisningsministeriet viser at danskprøve 2 ligger på nivå B1-B2 (se side 6); <http://uvm.dk/~media/UVM/Filer/Udd/Voksne/>

PDF14/Nov/141111%20pd2%20vejl%20efteraar%202014.pdf.

Kompetansemål for nivå B1 og B2 går frem av side 18 til 21 i Læreplan for norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. Overordnet kompetansemål for nivå B1 lyder som følger: "På dette nivået kan deltakeren forstå klare og enkle framstillinger relatert til kjente emner fra arbeid, skole, hjem og fritid og kan uttrykke seg enkelt og sammenhengende om kjente emner og emner av personlig interesse. Deltakeren kan delta uforberedt i samtaler i de fleste situasjoner en møter i dagliglivet, når samtalepartnere snakker tydelig." http://www.vox.no/contentassets/f6594d5dde814b7bb5e9d2f4564ac134/laereplan_norsk_samfunnskunnskap_bm_web.pdf.

Endrede krav i Danmark

Det ble inngått en ny indfødsretsaftale 15. oktober 2015. Det generelle språkkravet skal heves fra Prøve i Dansk 2 til Prøve i Dansk 3. Det gjøres unntak for søkere som har vært selvforsørget i åtte og et halvt år av de siste ni årene. For denne gruppen er det tilstrekkelig å bestå Prøve i Dansk 2. Det fremgår av veiledningen til Undervisningsministeriet at Prøve i Dansk 3 ligger på nivå B2.

Statsborgerprøven skal erstattes av en indfødsretsprøve som skal dokumentere kjennskap til danske samfunnsforhold, dansk kultur og historie. Prøven vil bestå av 40 spørsmål hvorav 32 skal besvares riktig. Til sammenligning består statsborgerprøven av 30 spørsmål hvorav 22 skal besvares riktig. <http://uibm.dk/nyheder/2015-10/regeringen-lander-bred-aftale-om-statsborgerskab> <http://uibm.dk/filer/nyheder-2015/indfoedsretsaftale-faktaark-vaesentligste-aendringer.pdf>

